

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ, JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	4
1.1. Az iskola adatai	4
1.2. Az iskola rövid története	6
1.3. Az iskolai nevelő-oktató munka eredményei	5
1.4. A nevelő- oktató munka személyi feltételei	7
1.5. A nevelő-oktató munka tárgyi feltételei	8
2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	10
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	10
2.1.1. A zeneiskola nevelési alapelvei	10
2.1.2. A zeneiskola pedagógiai céljai	11
2.1.3. A nevelő-oktató munka céljaihoz rendelt feladatok	11
2.1.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	12
2.2. Cél és feladatrendszer az alapfokú művészetoktatás zeneművészet ágában	13
2.2.1. Általános követelmények	13
2.2.2. Hozzájuk rendelt feladatok	14
2.2.3. Kölcsönhatás a nevelés egyéb területeivel	14
2.2.4. A képzés szerkezete (Részletesen a 3.2. fejezetben)	14
2.2.5. A továbbtanulás lehetséges irányai	15
2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
2.3.1. Nevelési módszerek	16
2.3.2. Nevelési stílus	16
2.3.3. Nevelési tényezők	16
2.3.4. A nevelő személyisége	17
2.3.5. Alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások	17
2.3.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	18
2.4. A zeneiskola közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatai	20

2.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	23
2.5.1. Mit jelent a tehetség?.....	23
2.5.2. A tehetséggondozás alapozása, feltételei	24
2.5.3. Fejlesztési módok, bésítés	24
2.5.4. Eredmények, továbblépés.....	25
2.6. A szülő, a tanuló, az iskola, kollégium és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	26
2.6.1. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	27
2.7. Az iskola hagyományai és kapcsolatai	27
2.7.1. Hagyományok	27
2.7.2. Pedagógiai-szakmai kapcsolatok	29
2.7.3. Oktatásirányítási-oktatásszervezési kapcsolatok	30
3. A HELYI TANTERV	30
3.1. Bevezető	30
3.2. A képzés struktúrája	30
3.3. Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei	31
• A főtárgyi képzés struktúrája	36
• Korrepetíció	37
• Kötelező tárgy képzési ideje	38
3.4. A tanulói jogviszony	39
3.4.1. Létesítése	39
3.4.2. Vendégtanulói jogviszony.....	39
3.4.3. A tanulói jogviszony megszűnése	40
3.4.4. A tantárgy-és pedagógusválasztás szabályai.....	40
3.4.5. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének keretei	40
3.4.6. A felvétel és átvétel helyi szabályai	41
3.5. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei, a tanulmányok alatti vizsgák	41
3.5.1. Művészeti alap-és záróvizsga követelményei	42
3. 6. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	43
3.6.1. A tanulói értékelés formái	44
3.6.2. A tanulói értékelés szempontjai	44

3.6.3. A tanulók értékelésének és minősítésének részletezése.....	45
3.6.4. A javítóvizsga.....	46
3.6.5. Összevont beszámoló	46
3.6.6. A tanulók tudásszintjének időszakos mérése	46
3.6.7. Jutalmazás	46
3.7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	47
3.8. Az alkalmazott tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	47
3.9. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	48
3.10. A zeneiskola egyéb tevékenységei, tanórán kívüli foglalkozások	48

1. BEVEZETŐ, JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A Józsefvárosi Zeneiskola kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény, 2004-ben jóváhagyott pedagógiai programjának átdolgozásánál figyelembe vette a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről jelenleg hatályos szövegét, továbbá a nemzeti erőforrás miniszter 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendeletét az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról, valamint a 20/2012. (VIII.31.)EMMI rendeletet.

A 27/1998. (VI. 10.) rendelet 1. melléklete szerint folytatott képzések *felmenő rendszerben* folytathatók oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.

E rendeletnek a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel beiktatott 2. mellékletét első alkalommal a 2011/2012. tanévben megkezdett képzésekre *felmenő rendszerben* kell alkalmazni.

Az alapfokú művészetoktatási intézmény pedagógiai programja meghatározza:

a.) az iskola nevelési programját, ennek keretén belül:

- az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,
- egyes művészeti tevékenység oktatásának cél- és feladatrendszerét,
- a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat,
- a pedagógusok helyi intézményi feladatait;
- a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységet,
- a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét;
- a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét,
- a szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formáit, továbbfejlesztésének lehetőségeit,
- a tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket,
- a felvétel és az átvétel helyi szabályait,
- a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket.

b.) az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül:

- az egyes tanszakok, tantárgyak általános fejlesztési követelményeit,
- az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat és azok óraszámait, a tanszakok, tantárgyak szakirányú feladatait, követelményeit, az előírt tananyagot,
- az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit,
- az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeit,
- az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit, a tanuló szorgalma és teljesítménye értékelésének, minősítésének formáját.

1.1. Az iskola adatai

Az intézmény neve, székhelye

Józsefvárosi Alapfokú Zeneművészeti Iskola

Rövid neve: Józsefvárosi Zeneiskola

1082 Budapest, Nap u.33.

telephelyei

- Budapesti Fazekas Mihály Általános Iskola és Gimnázium, 1082 Bp. Horváth Mihály tér 8.
- Deák-Diák Általános Iskola, 1081 Bp. II. János Pál pápa tér 4.
- Losonci Téri Általános Iskola, 1083 Bp. Losonci tér 4.
- Molnár Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, 1085 Bp. Somogyi Béla u.9-15.
- Németh László Általános Iskola, 1084 Bp. Német u. 14.
- Vajda Péter Ének-zenei Általános és Sportiskola, 1089 Bp. Vajda P. u. 25-31.

Az intézmény fenntartója:

Klebelsberg Intézményfenntartó központ

1051 Budapest, Nádor u. 32

Az intézmény típusa, évfolyamainak száma

alapfokú művészetoktatási intézmény, zeneművészeti ág, 12 évfolyam

1.2. Az iskola rövid története

A VIII. kerületi Zeneiskola a körzeti zeneiskolák megszűnésével 1968-ban lett önálló intézmény.

Két évtizedig VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskolaként működött, jelenlegi neve Józsefvárosi Zeneiskola. A megalakuláskor 12 közismereti iskolába kihelyezett tagozaton folyt az oktatás, önálló épülete az intézménynek nem volt. A kezdeti növendéklétszám (840) a kerülethatárok átrendeződésével, egyes iskolák megszűnésével fokozatosan csökkent, majd az utóbbi évtizedben ismét emelkedett.

A Józsefvárosi Zeneiskola önálló otthona 1992 október óta a VIII. kerület Nap u. 33. sz. alatti műemléképület, amely neoreneszánsz stílusban, Ybl Miklós tervei alapján készült. Egykoron Simor Intézetként működött. Az épület falán márványtábla őrzi az alapító, Simor János hercegprímás emlékét

1.3 Az iskolai nevelő-oktató munka eredményei

A közismereti iskolákban történt létszámcsökkenés a zeneiskolánkban, mint alapfokú művészetoktatási intézményben kevésbé érzékelhető. A növendéklétszám folyamatos emelkedést követően a 2010/11-es tanévben elérte az Alapító Okiratban engedélyezett maximumot.

A kerület egy-egy részének (pl. Belső Józsefváros, Tisztviselőtelep) sajátossága, a lakótelepi életforma, a tanulók differenciált szociokulturális háttere szükségessé teszi a sajátos nevelési attitűdök megjelenését.

A fenntartói elvárással egyetértésben, a szülők változatlanul igénylik az alapfeladatát megfelelő, magas szinten ellátó zeneiskola szolgáltatásait. Ennek részben magyarázata az, hogy a közismereti iskolai terhek növekedése ellenére, a családok nagy részében ma is él a zenetanulás társadalmi megbecsülése, tisztelete. Egyes tanszakok generációs példái jól mutatják ezt. Vonzó az egyéni oktatási forma, ugyanakkor, mint szülői elvárás, a közösségi nevelés, a szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésének igénye is teljesülhet az intézményben.

A sikeres beiskolázók számaránya az elmúlt években 100 %-os volt. A regionális és országos versenyeken elért eredményeink az utóbbi öt évben kimagaslóak, a nívódíjak és kiemelt nívódíjak száma megduplázódott.

Az iskola arculatához nemcsak ilyen paraméterek tartoznak, de az eredmények, a választott utunk helyességét és az irány megtartásának szükségességét igazolják. Mindezt annak vállalásával együtt, hogy a zeneiskola elsősorban amatőr, zenekedvelő, zeneértő muzsikuskat és nem profikat nevel.

1.4. A nevelő-oktató munka személyi feltételei

A zeneiskola engedélyezett tanuló létszáma 700 fő.

Közalkalmazotti létszám: 48 fő

Ebből 42 fő pedagógus, 6 fő nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott.

Speciális helyzet az alapfokú művészetoktatásban így zeneiskolánkban is, hogy a tantestületben sok a részfoglalkozású pedagógus, több nyugdíjast is foglalkoztatunk. A zeneiskola nevelői között nem egy olyan tanár-egyéniség van, akinek tevékenysége, szakmai munkája és emberi magatartása meghatározza az iskola arculatát.

Művésztanáraink között többen vannak, akik az iskolai munkán túl előadóművészi tevékenységet is folytatnak, a budapesti illetve országos, esetenként külföldi hangversenyek elismert közreműködői.

Jelenlegi pedagógus állomány 49 fő

Ebből:

Igazgató 1 fő

Igazgató helyettes 2 fő

Tanszakvezető 7 fő

Könyvtáros tanár 1 fő

Szaktanár 38 fő

A pedagógusok végzettsége:

Egyetem: 21 fő

Főiskola: 28 fő

Másoddiplomát szerzett: 9 fő

Pedagógus szakvizsgával rendelkezik 6 fő

Zeneművet publikált vagy pedagógiai, metodikai segédanyagot készített 9 fő

Tantervet készített/lektorált 2 fő

Országos Közoktatási Szakértő 5 fő

Tanszakvezető 7 fő

Fővárosi munkaközösség vezető 2 fő

Pályakezdő 1 fő

Egykori növendékünk 7 fő

Zenetanárok Országos versenyén díjazott pedagógus 1 fő

Kitüntetésben részesült kollégáink:

Apáczai Csere János-díj 1 fő
 Artisjus 3 fő
 Halász Ferenc-díj 1 fő
 Józsefvárosi Becsületkereszt 1 fő
 Józsefvárosi gyermekekért 7 fő
 Kodály Zoltán Közművelődési-díj 1 fő
 Liszt-díj 1 fő
 Magyar Művészetoktatásért 1 fő
 Németh László-díj 1 fő
 Polgármesteri Dicséret 2 fő
 Pro Renovanda Culturae 1 fő
 Pro Urbe-díj 1 fő
 Sopron város különdíja 1 fő

A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak:

Iskolatitkár 2 fő
 Rendszergazda 1 fő
 Hangszerész 2 fő
 Szabadidő szervező 1 fő

1.5. A nevelő-oktató munka tárgyi feltételei

A zeneiskola központja az 1992-ben átadott, felújított, Nap u.33. sz. alatti műemléképület. A Műemléki Felügyelőség a rekonstrukciós tervet, s benne a szükséges átalakításokat, átépítéseket, kifejezetten zeneoktatás céljára készítette és végeztette. Az épület struktúrája és bizonyos kivitelezési hibák miatt az alagsori szint évekig nedves volt. Az alapvető hibákat a fenntartó 2001-ben kijavította, s a középtávú fejlesztési tervben a tetőszerkezet felújításáról is határozott, amely ez idáig nem valósult meg. Reméljük, hamarosan sor kerül az épület jelenlegi állapotának újbóli felmérésére, a nevelő-oktató munkát közvetlenül veszélyeztető hiányosságok megszüntetésére.

Az épületben 90 fős hangversenyerem, 16 zeneterem (közülük 5 nagyobb alapterületű, csoport illetve együttes befogadására is alkalmas), könyvtár, iroda- és kiszolgáló helyiségek találhatóak.

Telephelyek működnek a kerület 6 általános iskolájában, ahol néhány teremben kizárólag zeneoktatás történik, a többi tanteremben délelőtt közismereti oktatás, délután zenetanítás folyik.

A zeneoktatáshoz szükséges eszközök közül legfontosabbak a *hangszerek*. Az előírt kötelező eszközök beszerzésének tekintetében az elmúlt 5 éves időszakban a helyzet sokat javult.

Nagy értékű beruházásokra elsősorban pályázati úton nyílt lehetőség, a fenntartó illetve az intézmény által kapott állami támogatás formájában illetve az Oktatásért Közalapítvány segítségével.

Sor került informatikai fejlesztésekre is.

A következő években a mennyiség biztosítása mellett a hangszerek állapotának javítását, továbbá az audiovizuális eszközök számának és választékának szükség szerinti bővítését, esetenként új beszerzéseket tervezünk. Ehhez a költségvetésen túl pályázati forrásokat és alapítványi támogatásokat célzunk meg.

A zeneoktatáshoz szükséges másik fontos eszköz a *kotta*.

Az iskolai könyvtár forrásközpontként biztosítja az iskolában folyó tanítás-tanulás folyamatához szükséges és nélkülözhetetlen információhordozókat.

Az iskolai könyvtár állománya a megfelelő feladatok ellátása érdekében évről-évre átgondoltan és egyensúlyosan gyarapszik. Megfelelő mennyiségben és minőségben tartalmazza a nevelő-oktató munkához szükséges kottákat, hangzó anyagokat, tanítási segédleteket.

A könyvtári állományegységek egymáshoz viszonyított aránya megfelelő, a jövőben az állománymélységnek bővítése a feladat, mindegyik állományrészben.

2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1. Az iskolában folyó nevelő–oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. A zeneiskola nevelési alapelvei

- Az egyetemes és nemzeti kultúra zenei/művészeti értékeinek megismerése
- A különböző kultúrák iránti nyitottság
- Komplexitás (biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásának figyelembevétele)
- A pedagógus és a növendék kölcsönhatása a tanulás folyamatában
- A nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében
- A növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatása, az ehhez szükséges terep biztosítása
- Egymás emberi méltóságának tiszteletben tartása
- A gyermekek okos szeretete
- Felkészítés az önálló ismeretszerzésre és önművelésre
- Minden tanulónak biztosítani az önmegvalósítás lehetőségét
- Megfelelő feltételeket nyújtani a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez
- Hatékony felzárkóztató munkával támogatást adni a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez
- Kialakítani tanítványainkban a választott pályához szükséges teljesítményorientált beállítódást
- Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segíteni a beiskolázást
- A szűkebb és tágabb hazához való kötődés, a művészeti környezetünk megismerése és megóvása igényének kialakítása

A zeneiskola nevelési alapelveinek meg kell egyezniük az életben, a természetben működő alapelvekkel, amelyek egyetemes érvényűek, minden alkotó folyamatban jelen vannak. A művészetnek, mint emberi produktumnak, az az értéke, hogy az embernek, az emberről szól. A zenei nevelés elsődleges értékei egybeesnek alapvető és egyetemes életértékeinkkel. Egyaránt fontos a nevelés értelemre és érzelmre gyakorolt hatása. A zenei nevelés a rendszeresen átélt pozitív élmények által, semmi mással nem helyettesíthető módon alapozza meg a növendék esztétikai szemléletét, formálja ízlését és az értékes zene iránti igényét.

2.1.2. A zeneiskola pedagógiai céljai

Tevékenységünk célja mindazoknak a zenei-művészeti, intellektuális és emberi-erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogságukat, boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Ennek érdekében célunk az alapfokú zenei nevelés-oktatás kezdő szakaszára:

- A zeneiskolába felvett kisgyermekben kialakítani, óvni és fejleszteni a tevékenység, a megismerés, a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot
- Fogékonnyá tenni a növendéket a zeneművészet értékei iránt
- Motivációt és teret adni a gyermek zenei tevékenységéhez
- Segíteni a speciális képességek fejlődését
- Minél gazdagabb tevékenység-kínálattal fejleszteni a növendékek speciális zenei képességeit

Célok az alapfokú nevelés-oktatás második szakaszára

- A kezdő szakasz nevelő-oktató munkájának folytatása, a képességek és készségek fejlesztése
- A különböző érdeklődésű, teljesítményű, fejlettségű és motivációjú gyerekek egyéni adottságaiknak megfelelő felkészítése a továbbtanulásra
- A tanulók alkotó készségének és kreativitásának fejlesztése
- A tanulók önismeretének, együttműködési készségének, akaratának, segítőkészségének, empátiájának fejlesztése
- A nevelő-oktató munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés áll: a kommunikációs képességek, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az önfejlesztő stratégia és a perspektivikus jövőkép biztosítására

2.1.3. A nevelő-oktató munka céljaihoz rendelt feladatok

- Középpontban a speciális zenei képességek fejlesztése áll
- Motivált munkával alakítjuk a felelősségtudatot, a kitartás képességét és az érzelmvilág gazdagodását
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez
- Megalapozzuk a tanulási (gyakorlási) szokásokat
- Törődünk a gyermekek szociális-kulturális környezetéből hozott esetleges hátrányainak leküzdésével, érésük eltérő ütemével
- Tudatosítjuk a gyermekekben a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető értékeket
- Erősítjük a humánus magatartásmintákat

- A zenei tevékenység gyakorlása közben fejlesztjük a növendékek önismeretét, együttműködési készségét, empátiáját, amellyel a választott területen (hangszer, ének stb.) fogékonnyá és aktívvá válhat
- Visszajelzést adunk a művészeti tevékenység eredményességéről, teljesítményéről

2.1.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

- A jelentkező gyermek számára biztosítjuk a képességeinek, érdeklődésének ill. távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat
- Az egyéni tanulási stratégiák megválasztásában megkülönböztetett figyelmet fordítunk az életkori sajátosságokra
- Sokoldalú tevékenység-rendszerrel adunk lehetőséget az önálló tanulás és az önművelés gyakoroltására

Pedagógiai eszközök:

Közül elsősorban az ösztönző módszereket alkalmazzuk (ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret stb.) A kényszerítő vagy gátlást kiváltó módszereket lehetőleg kerüljük.

2.2. Cél és feladatrendszer az alapfokú művészetoktatás zeneművészet ágában

Bevezető, jogszabályi háttér

2011. évi CXC. törvény

14. Az alapfokú művészeti iskola

16.§. (1) Az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kibontakoztassa a művészi képességeket, fejlessze a művészi tehetséget, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra.

(2) Az alapfokú művészeti iskolának legalább hat és legfeljebb tizenkettő évfolyama van, amelynek keretei között az oktatás előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon, zeneművészet, képző-és iparművészet, báb-és színművészet, táncművészet ágakban folyhat. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

(3) Az állami fenntartású és az állami feladatellátásban részt vevő alapfokú művészeti iskolában heti hat tanórai foglalkozás biztosított térítési díj ellenében a főtárgy gyakorlásának és elméletének elsajátításához, valamint tanévenkénti egy meghallgatás és egy művészi előadás, továbbá e szolgáltatások körében az iskola létesítményeinek, felszereléseinek használata.

Az oktatás-nevelés idődimenziójában, a célrendszer magában foglal távlati célokat, (eszményeket), stratégiai célokat, taktikai célokat, operatív célokat. Ezeket egyénre szabottan, a személyiségre vonatkoztatva fogalmazzuk meg. Jövőképünk egy olyan iskola, amelynek tevékenységét a gyerekek, fiatalok okos szeretete hatja át. Németh László szavaival:

„Szeretni kritika nélkül együgyűség, kritizálni szeretet nélkül becstelenség”.

2.2.1. Általános követelmények

- Az egyetemes emberi kultúra, a nemzeti, népi hagyományok, értékek megőrzése és átadása
- A művészet és az esztétika iránti igény felkeltése, a művészet befogadására és alkalmazására való felkészítés
- A zenei nevelés sajátos lehetőségeinek, eszközeinek, konkrét művelésének felhasználásával, harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív és kultúrált emberek formálása
- Olyan magatartási szokások kialakítása, amelyek biztosítékot jelentenek arra, hogy a művészetek befogadása, értése és művelése iránti igény felnőtt korra átörökítve is, elemi igénnyé és életmóddá váljék.

2.2.2. Hozzájuk rendelt feladatok

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése
- A zenei képességek fejlesztése
 - Hallás, ritmus, intonáció
 - Memória, fantázia
 - Technikai, előadói képesség, virtuozitás
 - Dinamikai érzékenység
- A főbb zenei stílusok, a zeneirodalom nagy korszakainak, nagy egyéniségeinek megismertetése
- A kortárs zene befogadására felkészítés
- Nyitottság kialakítása a társművészetek irányába
- Céltudatos és igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelés
- Felkészítés szereplésekre és aktív társas muzsikálásra
- Felkészítés szakirányú továbbtanulásra
- Zenehallgatásra és a zenei élet eseményei iránti érdeklődésre nevelés

2.2.3. Kölcsönhatás a nevelés egyéb területeivel

- Értelmi nevelés (megfigyelő képesség, összefüggések felismerése, hasonlóságok és különbözőségek, azonosságok felismerése, lényegkiemelés)
- Érzelmi, akarati nevelés (helyes önértékelés, dönteni tudás)
- Erkölcsi nevelés (kötelesség- és felelősség vállalás, kitartás, bátorság)
- Közösségi nevelés (egymásért való felelősség érzés, egymás segítése, közös sikerért munkálkodás)
- Testi nevelés (fizikai állóképesség, terhelhetőség, testtartás és mozgások koordinációja a hangszerkezelésben és éneklésben, lazítás képessége)

2.2.4. A képzés szerkezete (Részletesen a 33. és 34. oldalon)

A képzést jellemzően a szolfézs előképző vezeti be, ahol a zenei alapfogalmak, a zenei írás-olvasás bevezetése történik.

A szolfézs-előképzősöket adottságukhoz és alkatukhoz megfelelő hangszerre irányítjuk. A hangszeres növendékek „A” és „B” tagozaton tanulhatnak. Az „A” tagozat feladata az amatőr-képzés, a zenét szerető és értő, bizonyos hangszeres tudással bíró koncertlátogató közönség nevelése, heti 2x30 perces főtárgyi órában. Az erre alkalmasnak tartott növendékeket általában az 1. osztály elvégzése után irányítjuk a „B” tagozatra. A „B”-s növendékek hetente 2x45 perces hangszeres főtárgyi órák mellett 2x45 perces foglalkozásban –kötelező tárgyként- szolfézszt tanulnak. Választható tárgyként több lehetőséget biztosít az iskola.

A főtárgy mellett 5. osztálytól kezdődően a növendékek még egy hangszer választhatnak ún. melléktárgyként, amelyet azonban csak heti egy foglalkozás keretében tanulhatnak.

A melléktárgyra történő jelentkezés feltétele a főtárgyat oktató pedagógus javaslata és egyetértése.

2.2.5. A továbbtanulás lehetséges irányai

- Egyedi szakirányú továbbtanulás kiemelkedően tehetséges növendékeknek a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola előkészítő osztályában
- Középfokú szakirányú továbbtanulás a zeneművészeti szakközépiskolákban
- Felsőfokú szakirányú továbbtanulás (a teljesség igénye nélkül) a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, az ELTE, JATE, KLTE stb. egyetemek tagozatain (ének-zenetanár szak), esetenként külföldön.

A továbbtanulás feltétele a sikeres felvételi vizsga a megfelelő zenei és közismereti tárgyakból. Ez a kritérium intézményenként különböző, lehet szóbeli, írásbeli, beszélgetés, stb.

2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiséget a biológiai tényezők és a környezeti, nevelési hatások, egymással szoros kölcsönhatásban, együttesen határozzák meg. A személyiség fejlődését három tényező alakítja: az öröklés, a környezet és a nevelés. A környezeti hatások –társadalom, nevelőintézmények, család- befolyásolják, hogy a veleszületett adottságokból mi, mikor és milyen mértékben és módon valósul meg. Ezen tényezők közül a legjelentősebb a nevelés-oktatás személyiségformáló hatása.

2.3.1. Nevelési módszerek

- szokásformáló eljárások
 - a beidegzés közvetlen módszerei (a követelés, gyakoroltatás, segítségadás ellenőrzés, ösztönzés módszere)
 - a közösségfejlesztő és önfejlesztő feladatok megszervezésének módszerei (feladatok megszervezésének módszere)
- a példakép-eszménykép formálásának módszerei (művészeti alkotások bemutatása, személyes példaadás)
- a pedagógus személyes részvétele a közösség tevékenységében
- meggyőződés formáló eljárások (előadás, beszélgetés, elemzés, vita)

2.3.2. Nevelési stílus

A nevelési folyamat sokdimenziós (tekintélyelvűség, melegség, kontroll). A pedagógus bánásmódjának, módszereinek változniuk kell a nevelés folyamán, alkalmazkodniuk kell a gyerek életkorához, alkatához, habitusához.

2.3.3. Nevelési tényezők

- a pedagógus
- a tanuló (a tanulók közössége)
- a pedagógus-tanuló viszony
- a nevelési tartalom
- A pedagógus-tanuló viszonynak csupán szükséges, de nem elégséges feltétele a pedagógus hivatalos megbízása. Ezt csak szerepének, stílusának elfogadtatásával teheti teljessé, érvényessé. A tanuló mindig alternatív módon reagál a pedagógus szándékaira és tetteire, elfogadja vagy elutasítja azokat.

A nevelési tartalom kérdése nem szűkíthető le a képzési tartalomra. A nevelési követelmények, a nevelőtevékenységek, a nevelési eredmények értékelése jóval szélesebb jelenségkör, mint ami a képzési tartalomba belefér. Az oktatás része, de nem kizárólagos tartalma a nevelésnek.

2.3.4. A nevelő személyisége

1. Alapvető jelentőségű a nevelés-oktatás keretein belül. A pedagógus saját személyiségével dolgozik, az állandó készenlét állapotában kell lennie. Szinte minden pillanatban, nevelési helyzetben modellként hat, mint azonosulást felkínáló személy és példakép. Nemcsak az egyénnel való bánásmódban, hanem a csoport (folyamat) ok kezelésében is jártasnak kell lennie. Jó helyzetfelismerő, döntéshozó, konfliktuskezelő készségekről kell bizonyosságot tennie, miközben fontos, hogy képes legyen az elfogadó, igazságos és szeretetteljes légkör biztosítására. Egy tanár anélkül is jó pedagógus lehet, hogy modellként szolgálna, hogy érzelmileg közel kerülne tanítványaihoz (főleg felsőbb osztályban), s lehet akkor is modell, ha ismeretátadó-oktató munkája nem felel meg az általános követelményeknek. A tanár attitűdje meghatározó a tanulási folyamat sikerességében, amelyet ugyanakkor nevelő és növendék együttes tevékenysége határoz meg.

2.3.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos zeneiskolai feladatok rendszerét a pedagógiai alapelvekből, célokból, feladatokból, eljárásokból és eszközökből építjük fel.

- A zenei képzés alapozása: a speciális kompetenciák fejlesztése. Az alkotó képesség kibontakoztatása: tág értelemben vett alkotóképesség = kreativitás. **Alapelvünk**, hogy kisiskoláskortól kezdve, tudatosabban tervezzük meg az alkotóképesség fejlesztésének feladatait, gazdagítjuk az alkotóképességet fejlesztő tevékenységeket. Alapelveként kezeljük azt a tapasztalatinkkal igazolt ténytet, hogy a XXI. századra az érzelmi intelligencia jelentősége a harmonikus személyiségfejlesztés szempontjából meghatározóvá vált.

- **Célunk** az önkifejezés, befogadó képesség, improvizációs képesség gyakorlása, tudatosítása, előadói és műértelmezői képesség továbbfejlesztése

- Az előbbiekhöz rendelt **feladataink**: az önfejlesztő képesség alapozása, a tehetség felismerése.

Ehhez olyan szituációk, helyzetek, előadások, meghallgatások szervezése, amelyek során a növendékek felfedezhetik ígéretes öröklött adottságaikat, kialakulhat a meggyőződésük, mi iránt van hajlamuk, rátermettségük. Az önfejlesztő életprogramok kialakításával, a komplex személyiség fejlesztésével segítjük a tehetség kibontakoztatását.

Részletesebben és konkrétan a következő, a pedagógiai programban eddig külön nem szereplő fejezetben állnak példák, amelyek nemcsak a közösségfejlesztésre, hanem a személyiség fejlesztésére is érvényesek és alkalmazhatók.

- **Eljárások** a pedagógiai feladatok megvalósítására: az érzelmi intelligencia fejlesztése, a zenei befogadóképességnek igényesen,

megfontoltan és árnyaltan válogatott zeneművek rendszeres hallgatásával. Minden korosztályt hozzá juttatunk az életkornak megfelelő zenei-esztétikai befogadás és megismerés lehetőségéhez. Azon munkálkodunk, hogy a zeneiskola legyen minden részletében igényes, esztétikus közeg, amelyben a növendékek jól érzik magukat, fejleszti ízlésüket, viselkedésük kultúráltságát.

- A megvalósítás **eszközei**: a testi – lelki komfortérzés, a hangszerkezeléshez szükséges optimális mozgásformák és tevékenységek kitalálása, gyakorlása, megfelelő foglalkozások, játékok, meghallgatások, képességfejlesztő és önismereti foglalkozások, versenyek szervezése.

2.3.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus kötelessége a pontos munkakezdés, a tanórak órarend szerinti megtartása. A tanár hibájából elmaradt órákat pótolni kell. A továbbképzések, tanulmányi versenyek, valamint a zeneiskola munkájához szervesen kapcsolódó programok miatt elmaradt órákat nem kell pótolni. Az elmaradó órákról a növendéket megfelelő időben tájékoztatni kell.

- Órát áthelyezni az illetékes igazgatóhelyettes engedélyével lehet. Ezt regisztrálni kell a megfelelő nyomtatványon.
- A betegséget, rendkívüli esemény miatti távolmaradást a hiányzás napjának délelőttjén be kell jelenteni a zeneiskola központjában illetve a telephelyen.
- Az egyéni munkatervet, haladási naplót a megadott határidőre el kell készíteni és be kell mutatni a tanszakvezetőnek illetve az igazgatóságnak.
- Tanév elején szülői értekezletet kell tartani és erről rövid tartalmi feljegyzést készíteni.
- A növendék munkáját havonta értékelni és erről a szülőt a tájékoztató füzetben értesíteni kell.
- A tanuló előmenetelével kapcsolatos problémákról, az igazolatlan hiányzásokról a szülőket időben tájékoztatni kell.
- A pedagógus kísérje figyelemmel a helyi, regionális és országos versenyeket. Az arra érdemes növendékeket készítse fel és versenyeztesse.
- A zenei pályára jelentkező és arra alkalmas tanulókat készítse fel a szakközépiskolai (főiskolai) felvételire.
- Vegyen részt a zeneiskolai felvételi meghallgatások előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában valamint az újonnan felvett növendékek elosztásában.
- Készítse fel növendékei tanszaki és kerületi hangversenyekre, lehetőség szerint vegyen részt tanítványaival iskolán kívüli rendezvényeken, szerepléseken is.

- Mutasson példát növendékeinek munkájával, viselkedésével, megjelenésével a tanórákon és a hangversenyeken. Nevelje őket arra, hogy kísérik figyelemmel társaik munkáját, tiszteljék és becsüeljék a másik teljesítményét.
- Adminisztrációja (naplók, összesítő, anyakönyv stb.) legyen naprakész állapotban. Az órarendi változásokat (kimaradás, óracseré stb.) jelezze időben.
- A főtárgy tanár rendszeresen ellenőrizze a kötelező tárgyak látogatását.
- A félévi és tanév végi illetve havi egyeztetésen pontos dokumentációval jelenjen meg az iskolavezetés által meghatározott időpontban.
- Kísérje figyelemmel a hirdetőanyagokat, tartsa be a határidőket.
- Értekezleten, szakmai munkaközösségi foglalkozásokon jelenjen meg pontosan, viselkedjen fegyelmezetten és kulturáltan.
- Szakmai ismereteit gyarapítsa továbbképzéseken való részvétellel és igyekezzék a tapasztalatokat tanári munkájában hasznosítani.
- A zeneiskola által rendezett rendezvényeken (budapesti, országos versenyek, fesztiválok, továbbképzések) munkájával járuljon hozzá az intézmény elismertetéséhez, jó hírnevének növeléséhez.
- Kövesse figyelemmel a térítési-és tandíjak befizetését.
- Kísérje figyelemmel a tanított hangszerek állapotát, jelezze a javítások, hangolás, esetleges beszerzések szükségességét.
- Tanítsa meg növendékei az adott hangszer karbantartására és nevelje megbecsülésére.

2.4. A Zeneiskola közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatai

Tanulóink – az oktatás sajátosságai miatt – aránylag kevés időt töltenek a Zeneiskolában vagy a „kihelyezett tagozatokon”, illetve egymással. A rendszerint heti négy foglalkozásból kettő egyéni, kettő pedig csoportos óra. Az egy főtárgy tanárhoz járó, vagy azonos tanszakon tanuló növendékek is ritkán, általában a közös órák, hangversenyek, vizsgák alkalmával találkoznak egymással.

Az iskola tanulólétszáma magas, életkorban a hatévestől a felnőtt korúig mindenféle korosztály megtalálható, többségük a környék általános iskoláiba jár. A tanulók és tanárok teljes létszámban nem jelennek meg egyszerre, egy helyszínen, sem a napi munka során, sem pedig rendezvényeken. (Megfelelő méretű épület hiányában ez nem is volna lehetséges.) Mindezek ellenére fontos feladatunk – a közoktatási intézményrendszer részeként – a nevelés, mégpedig a művészet eszközeivel.

A személyiségfejlesztés egyik eleme a közösségbe való beilleszkedés képességének alakítása. Közösséggé válhat – akár egy órára – egy spontán módon létrejött csoport (pl. egy növendékkoncert közönsége), vagy alkalmilag összeválogatott tanulók csoportja (pl. egy népdalverseny résztvevői), vagy – akár évekre – egy tudatosan szervezett és válogatott tagokból álló csapat (pl. egy zenekar, kamaraegyüttes, énekkar). A növendékeknek már kezdő szinten lehetőség nyílik társas zenélésre (pl. kamarazene tantárgyi keretek között, vagy más tantárgyba ágyazva, illetve alkalmi kórusban vagy zenekarban).

A pedagógus vezetése nélkül azonban nem fog megjelenni a közösséghez tartozás érzése, ezért fontosnak tartjuk beleérző jelenlétét és értékelő véleményét

- a közös élmények során (pl. egy szépen megszólaltatott kánon a szolfézsórán, koncertlátogatás, koncerten való szereplés);
- a közös munka közben (pl. felkészülés egy szereplésre, vizsgára);
- a közös eredmények, sikerek vagy sikertelenségek alkalmával (előadó-művészetről lévén szó, a színpadon való megmérettetés próbáját is ki kell állnia annak, aki zenét tanul).

A pedagógus feladata

- a közös cél kitűzése és elfogadtatása;
- a megvalósítás irányítása;
- a tanulói feladatok, felelősök kijelölése;
- a közös tudás, a „beavatottság” érzésének kialakítása (úgy a tanórákon, mint pl. a tanszaki koncert konferálásakor).

Noha a különböző tanítási helyszínek miatt elvileg elszigeteltnek mondható oktatás zajlik, így egyes tanárok, illetve tanulók nem találkoznának, azonban iskolánkban rendszeresen zajlanak olyan kiemelkedő szakmai események, melyek a tanulók – tanárok-szülők más-más csoportját érintik.

Az egyéni oktatásban részesülő, különböző évfolyamot végző tanulók (és szüleik is) évekig figyelemmel kísérik a főtárgy tanáruk növendékeinek fejlődését. A rendszeres tanszaki koncertek, közös órák nemcsak magasabb teljesítmény elérésére ösztönzik a fiatalabb tanulókat, hanem a családi légkör megteremtésével az emberi kapcsolatok elmélyítését is elősegítik. Ezt bizonyítja, hogy a volt növendékek közül is többen látogatják az iskola rendezvényeit, sőt, már gyermekeik is nálunk tanulnak.

A több tanulót megmozgató, több tanár felkészítő és szervező munkáját igénylő ún. kerületi hangversenyek, az előképzősöknek tartott hangszerbemutatók, az alkalmakhoz kötődő növendék-hangversenyek (karácsonyi, farsangi), a tanári koncertek, vendéglelő fellépése, az iskolai szintű versenyek, más helyszíneken rendezett reprezentatív koncertek (pl. Petőfi Irodalmi Múzeum, templom, Józsefvárosi Galéria) – megannyi alkalom a hasonló érdeklődési körű tanulók találkozására. Az így született barátságokat szakmai szálak is erősíthetik: az együttműködés öröme, hangfelvételek cserélgetése.

Az azonos telephelyeken tanuló növendékeket az esetek többségében a „saját” általános iskola szellemisége is összeköti. Az általános iskola büszkesége lehet egy-egy jól szereplő zeneiskolás gyerek, és a zeneiskola jó hírére is öregbíti. A folyamatos növendék utánpótlást és a napi munkát egyaránt segíti, ha a zeneiskolai tanároknak sikerül jó kapcsolatot kiépíteniük a közismereti pedagógusokkal és a helyi vezetőkkel. Az egy iskolába járó zenét tanulók ismerik és számon tartják egymást.

A Józsefvárosi Zeneiskola közösségi életének különleges színtestje az a nagyszabású jótékonysági hangverseny, mely a zeneirodalom csoport és a zeneiskola más tanszakai, ill. régi és jelenlegi növendékei, valamint az egész tantestület részvételével általában kétévenként valósul meg. A közös muzsikálás élményét a nemes cél tetézi: a koncert közvetlenül karitatív célokat szolgál, a rászoruló fogyatékkal élő gyerekek támogatása révén.

A zenei nevelés részét képezi a zenehallgatási készség fejlesztése, hiszen a zenét tanulók többségéből nem profi muzsikus, hanem – reményeink szerint – aktív koncertlátogató lesz. A komolyzenei hangversenyek atmoszféráját és szokásrendjét – a fokozatosság elvét követve – minél fiatalabb korban meg kell ismertetni a gyerekekkel. A közös hangverseny látogatást minél több növendékünk számára javasoljuk, segítjük, bízva abban, hogy a tanórai keretek közül kimozdulva később is igénye lesz rá.

A tanórán kívüli, külön szervezést igénylő programokban a szabadidő szervező munkájára támaszkodunk.

A legbensőségesebb barátságok a nyaranta megrendezett zenei táborban kötődnek és méretnek meg. A köztudottan közösségformáló erővel bíró táborban a tanulókat a jó hangulaton kívül a közös munka és cél is összeköti: naponta zeneórák, felkészülés és nyitott hangverseny.

A közösségfejlesztést – a példamutatáson túl – közvetett módon, a zenepedagógia eszközeivel tudjuk a leghatékonyabban elérni.

Iskolánkban 2007 szeptemberében alakult meg a Cincogda Zenekar, melynek működése kiváló példa a közösségi értékek átadására. A gyerekeknek már kezdő szinten lehetőség nyílik a társas zenélésre, a közös muzsikálás örömeinek átérzésére, fellépésekre. Az együttes gyakran szerepel külső rendezvényeken is.

Szép példája a közösségformálásnak az iskola régi növendékeiből alakult Fermata együttes. Az iskolai kereteken kívül működő zenekar tagjai között a muzsikáláson túl baráti kapcsolatok is szövődtek.

Az alábbiakban felsorolt működési elvek és fejlesztési célok magától értetődőek egy hagyományos zenei együttesben, bármely társas zenélés alkalmával, illetve hangversenyen, ugyanakkor szimbolikusan a Zeneiskola működésének közösségi értékrendjét jellemzik.

- A közösség szabályainak ismerete, elfogadása, betartása (Pl. nem térünk el a kottában leírtaktól, vagy csendben hallgatjuk meg társunk szereplését.)
- Egymás előítélet-mentes elfogadása, tisztelet a másik ember iránt (A művészetekkel kapcsolatban különösen megszívlelendő, hiszen a legnagyobb tehetségek közül sokan szánalomra méltó megjelenésű kisgyerekként kezdtek.)
- A hierarchia elfogadása, a vezető tisztelete, engedelmesség (A karmester irányít, „dirigál”, a vezénylés pillanatában nincs helye a demokráciának.)
- Alkalmazkodás egymáshoz és a helyzethez (Pl. a hegedűs a zongorához hangolja hangszerét, mielőtt együtt játszanának, vagy a zenekar átveszi a szólista által diktált szokatlan tempót.)
- Egymás segítése, a gyengébb támogatása, önzetlenség (Pl. a gyengébb, bizonytalanabb szereplő bátran merjen a nála jobbakra támaszkodni, vagy a sajátos nevelési igényű társának önként segítsen)
- A jobb képesség, jobb teljesítmény elismerése
- Lojalitás, a közösség érdekeinek alárendelése a sajátomnak (Pl. csak akkor tud működni bármely művészeti együttes, ha a tagok le tudnak mondani saját igényeikről, és a megfelelő időben a megfelelő helyen vannak.)
- Felelősségérzet, megbízhatóság, szorgalom, pontosság (Mindenfajta közös munka alapfeltételei. Szerencsés esetben, és a színpadi rutin megszerzésével a lámpaláz nem oltja ki a fenti tulajdonságokat.)
- Hagyományok ismerete, tiszteletben tartása (Pl. szerepléshez méltó öltözékekkel és felkészültséggel tiszteljük meg a közönséget.)
- Fegyelem, önuralom (Pl. rosszul sikerült szereplés esetén mások előtt ne áruljuk el érzelmeinket, vagy tartsuk a megkezdett tempót.)
- Megértés, tapintat (Pl. ha hibázik a szereplő, együttérzéssel bátorítsuk.)
- Bizalom, sőt, önbizalom (Az előadóművészetek alappillérei.)

- Elfogulatlan véleményalkotás, önkritika (mindannyiunknak nehéz a kritikát elviselni. Másokról alkotott véleményünket akkor tudjuk a legmegfelelőbben tolmácsolni, ha képesek vagyunk tükörbe nézni. A segítő kritika művészetét a tanáraitól tanulhatja el a növendék.)
- Osztozás sikerben, kudarcban (Pl. egy hamisan játszó zenekari tag az egész zenekari szereplést befolyásolja, a közönség véleménynyilvánítása a teljes produkcióra vonatkozik.)
- Egészséges versengés, rivalizálás
- Kreativitás, közös alkotás és felszabadult játék öröme.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatunknak a fenti ideális állapot megközelítését tekintjük. A felsoroltakat elvárjuk növendékeinktől, de elsősorban önmagunktól.

2.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A zeneiskola 2000. szeptemberében bevezetett Pedagógiai programjában a sokoldalú művészeti nevelés távlati fejlesztését jelölte meg az előrelépés egyik meghatározó lehetőségeként. Mivel intézménytípusunk egyik alapvető funkciója a tehetségek gondozása, veleszületett vagy szerzett képességeik továbbfejlesztése, kiemelt célként fogalmazzuk meg a differenciált képességfejlesztést és tehetséggondozást.

2011-ben az intézmény regisztrált Tehetségpont lett, amely a tehetséggondozás terén végzett tágabb perspektívát is jelent.

Hatókörét illetve tevékenységét a hazai zenei nevelés hagyományaira épülő/építő művészi-pedagógiai gyakorlattal, szakmai konzultációkkal, az intézménybe szervezett speciális továbbképzéssel, konferenciák szervezésével, pályázati lehetőségek kihasználásával biztosítjuk.

2.5.1. Mit jelent a tehetség?

Sokféle lehet: ösztönös indíttatású/örökletes, intellektuális-motivációs vagy konstrukciós. Ezek felismeréséhez meg kell ismerni a gyermek tehetségének karakterét, a szülői házat, háttérét, a környezetet, ahonnan érkezett és az adottságait kapta/hozta.

Iskolánkban zenei tehetségterületen folyik tehetségazonosítás, tehetségfejlesztés és tehetségtanácsadás.

2.5.2. A tehetséggondozás alapozása, feltételei

A tehetséges gyermek hangszeres, zenei tanítása, vezetése, különösen kezdő korban, nagy felelősséget jelent. Az első „megérintés” ekkor történik, s ez akár egy életen át meghatározhatja a hangszerhez és a zenéhez való viszonyt. A kezdő gyermeket tanító tanárnak megkülönböztetett érzékenységgel, empátiával, játékos humorral, kedvességgel és nagyon magas fokú szakmai tudással kell rendelkeznie a feladathoz, legyen a tanítvány átlagos képességű vagy kiugróan tehetségesnek mutakozó. Ugyanilyen fontos a megfelelő tárgyi-technikai feltételek biztosítása.

Programunkban, szemben az engedelmisségen alapuló pedagógiával, az érdeklődés felkeltése, a játék, játékoság szenvedélye a megközelítés alapja. A gyermekkel közösen kell játszani, s hangszerrel a kézben, vele közös élményt kialakítani.

Fel kell fedeztetni, megismertetni a gyermekkel a saját testi adottságait, mozgási lehetőségeit, tempóit, súlyviszonyait, a gravitációt, ebbe belehelyezve a mozgást, továbbá magát a hangszeret (vonós, fúvós, pengetős, ütős, billentyűs, bármilyen) – működését, lehetőségeit- a testhez való viszonyát. Mindezt, a felfedezés és játék mélységes örömeivel. Ehhez, meg kell érteni, érezni a gyermek lényét, és össze kell kapcsolódnival vele.

Ez a folyamat kialakulhat fokozatosan vagy akár „rapid” módon. A bizalmat hosszú távra kell tervezni, és mindennek előtt megelőlegezni azt.

Sokoldalú megközelítés szükséges, és rendkívül fontos az adagolás, főként szociálisan és egyéb szempontból hátrányos helyzetű tanulók esetében. E családok sajátos problémáit, működését, hierarchiáját, hagyományait érzékenyen kell kezelni. A gyermek érdekében, a szülőt irányítani, motiválni, a közös célnak megnyerni szükséges.

2.5.3. Fejlesztési módok, „bésítés”

A kiemelkedő képességű gyerekek tehetséggondozásának sarkalatos pontja a „B” tagozatra irányítás.” Ennek módját és feltételeit az egyes tanszakok tantervi követelményei tartalmazzák.

A választható/kötelezően választható tárgyak kínálata is a tehetség sokoldalú kibontakoztatását szolgálja (második hangszer, kamarazene, hangképzés stb.)

Fontosnak tartjuk a tehetséggondozásban, képességfejlesztésben

- a gyengébb pontok (technikai, zenei, egyéb) fejlesztését,
- a szereplési gyakorlat kialakítását,
- a helyes és produktív gyakorlásra nevelést,
- a megszerzett tárgyi tudás mellett az egyéniség megőrzését,

- az előadói képesség, színpadi mozgás fejlesztését,
- a koncentráció fejlesztését,
- a szereplés sikerének biztosításához szükséges belső harmónia kialakítását
- a nyilvános („pódium”) szereplések számának növelését.

2.5.4. Eredmények, továbblépés

Az elmúlt évek munkájával jelentős eredményeket értünk el nemcsak a kiemelkedően tehetséges tanulók beiskolázásában (2013. évi adat: 100 %-os a felvettek aránya), a növendékek különböző szintű versenyekre való felkészítésében és eredményességében, hanem egyes részképességek megkülönböztetett fejlesztésében is:

- az integratív zenei nevelésben
- az egyéni és társas improvizációk alkalmazásában
- a zenehallgatási program hosszú távú megvalósításában
- a zenetörténet-zeneirodalom tárgy oktatásában, amely a hazai zenei nevelés hagyományaira épülő, legkorszerűbb oktatástechnikai gyakorlattal és kiemelt pályázati támogatással valósul meg.

A kamarazenélés lehetőségeit minden tanszakon, a gyerekek egyéni adottságaihoz, testre szabottan, a kisebb csoportban együtt muzsikálás inspiráló hatását kihasználva alkalmazzuk. Az ütő tanszakon belül működik egy kamarazene/ritmika csoport-foglalkozás, amelynek más főtárgyak oktatásában is megmutatkozik a haszna.

Az egyes tanszakokon (vagy egymással társulva), a „házi-muzsikálás” alkalmat ad nemcsak a havi megmérettetésre, hanem a gyermek, -szülő, -pedagógus találkozására is.

A Deák Diák telephelyünkön működő „Schola Cantorum Budapestiensis”-ben, speciális, vokális képességfejlesztés történik, amely új szín a képzés palettáján, a választható tárgyak kínálatát (hangképzés) is bővítve.

Az iskola minden lehetőséget megragad, hogy a tehetséges növendékek iskolán kívüli helyszíneken is megmutathassák tudásukat, kipróbálhassák magukat a pódiumon. A hangversenyekről hang-és képfelvétel készül, amely nemcsak az adott pillanatban nyújtott teljesítményt rögzíti, de a folyamatos fejlődést is mutatja.

A zeneiskola szolgáltatásai: tanórán kívüli tevékenységek, könyvtár, szabadidő-szervezés is hozzájárulnak a képességfejlesztés, tehetséggondozás minél sokoldalúbb megvalósításához..

Az intézmény fontosnak tartja a pedagógiai újdonságok megismerését és igény szerinti elsajátítását.

Élve, s nem visszaélve a Józsefvárosi Zeneiskola egykori tanárának, szakfelügyelőnek, kollégának, az igényesség és a szakmai szigorúság megalkuvás nélküli képviselőjének, Győrffy Sándorné Marinának szavait idézve, **ARS PEDAGOGIKÁNK** a tehetséggondozásban is: „Teher alatt nő a pálma”

2.6. A szülő, a tanuló, az iskola és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A zeneiskola tantestülete az iskola Pedagógiai programjának megvalósítása érdekében – a törvényben meghatározott feladatai ellátásának keretei között – felelős a növendékek értelmi, érzelmi, testi, erkölcsi fejlődéséért, személyiségük alakulásáért, képességeik kibontakoztatásáért.

Az iskola oktató-nevelő munkájának eredményessége és sikere érdekében a fenti célok megvalósítása jegyében szorosán együttműködik a szülőkkel, a közoktatást végző társiskolákkal, napközi otthonokkal, kollégiumokkal abban az esetben, ha az adott szaktanár növendéke ott közvetlenül érintett

Az alapfokú művészetoktatás sajátossága, hogy a növendék egyéni, differenciált képzése, képességfejlesztése révén más jellegű az együttműködés a szülővel, családdal, mint a közismereti intézmények esetében: gyakoribb, személyesebb, közvetlenebb. E kapcsolat közvetlenül érvényesül a növendék egyéniségének, fejlődésének alakításában

.A zeneiskola minőségfejlesztési programja keretében elvégzett tanulói és szülői elégedettség mérés pontosan jelzi, hogy az iskola e tekintetben milyen úton halad. Elgondolkodtató ugyanakkor az a tény, hogy a szülők nagy része a példaértékű, általánosan pozitív kapcsolat és együttműködés mellett, kevésbé, vagy egyáltalán nincs tisztában a zeneiskola alapvető funkciójával, s a pedagógiai program szakmai, oktatási – nevelési célkitűzéseivel.

A zenepedagógus – eltérően az általános és középiskolák szaktanáraitól – napi kapcsolatot tart fenn a családi háttérrel oly módon, hogy egyes esetekben már a ”második szülő, második otthon” jelzők is helytállóak.

Az intézményi minőségirányítási program kiemelt feladata, hogy e fenti példaértékű kapcsolat és együttműködés mellett – az iskola a szülő és a család számára is tudatosítsa a zene-, és művészetoktatás szerteágazó hatásait a gyermek

általános fejlődésére, s e mellett részletesen is megismertesse az iskolai pedagógiai program célirányait a még hatékonyabb együttműködés közös sikere érdekében.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- Szülői értekezletek
- Fogadóórák
- Ünnepek, megemlékezések, hangversenyek
- Közös órák, meghallgatások, versenyek

2.6.1. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók, érdekeik képviselőit diákönkormányzatot hozhatnak létre (CXC tv. 48 § (1)). A diákönkormányzat képviselőjének munkáját az e feladatra kijelölt pedagógus segíti.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt;
- a házirend elfogadása előtt.

2. 7. Az iskola hagyományai és kapcsolatai

2.7.1. Hagyományok

A zeneiskola alapfeladatának ellátásán túl, aktívan részt vállal a kerület közművelődési, kulturális tevékenységében. Együttműködik minden olyan helyi intézménnyel, amely ezt elfogadja/ kéri.

A teljesség igénye nélkül:

- Józsefvárosi Önkormányzat (Józsefvárosi napok rendezvényei, kiállítás megnyitások, kitüntetés átadások, állampolgári eskü)
- Józsefvárosi Kulturális Központ/Galéria
- Józsefvárosi Plébániatemplom
- Mérei Intézet
- Zenei Könyvtár
- Kerületi Idősek Otthonai

Az intézmény gyakori vendég kerületen kívül is:

- Bartók Emlékház
- Ludwig Múzeum
- Régi Zeneakadémia
- Zenetudományi Intézet Zenetörténeti Múzeuma

Az iskola az elmúlt másfél évtizedben 5 alkalommal adott jótékony célú hangversenyt. Az intézmény tanárai, jelenlegi, és volt növendékeinek részvételével (alkalmanként 100-100 fő az együttesben) a produkciónak szellemi atyjával és azt megvalósító pedagógusának vezetőjével, Munia Zoltánnal együtt a rendezvény bevételét hátrányos helyzetű gyermekek támogatására ajánljuk fel. Az oratorikus koncerteket a zeneiskola művésztanárai hangszeres produkciókkal gazdagítják.

Az iskola tudatosan ápolja, őrzi és folyamatosan bővíti hagyományait, amelyeknek célja munkájának és eredményeinek bemutatása, a helyi tradíciók ápolása és bővítése, az iskolához való kötődés erősítése, a nagy zenepedagógus elődök életútjának bemutatása.

A nagy elődöket megismertetni, tiszteletüket biztosítani és továbbvinni, a gyermekek személyiségfejlesztésének sarkalatos pontja, eszköze és lehetősége. A műemlék-épületben „Unokáink is látni fogják” azt a szellemiséget, amelyet rájuk örökül hagyunk. A tantermeket a zenetörténet és az adott hangszer örökérvényű képviselőiről neveztük el (az ott tanító tanáraink kérésére és javaslatára.) A névadók ilyen vonatkozásban „szülők” is, hiszen Gerencsér Ferenc, Szász József, Wehner Tibor, Komjáthy Aladárné, Györffy Sándorné, jelenlegi növendékeink tanárait is tanították.

Aki az előbbieken kívül a Segovia, Pásztory Ditta, Dohnányi Ernő, Svéd Sándor, Házy Erzsébet, Reményi Ede, Szabolcsi Bence nevét viselő zeneterembe jár, az ajtón belül is megtapasztalhatja a nagy elődök örökségét. Így áll a hangszeréhez, feladatához, gyakorolja a mindennapi kötelezettségeit.

Több éve megrendezésre kerülő saját szervezésű programok:

- A Magyar Kultúra tiszteletére rendezett hangverseny, amelyen magyar zeneszerzők művei hangzanak el;
- A Magyar Művészetoktatás Napja alkalmából rendezett tanári hangverseny;
- Karácsonyi koncert;
- Felvételiző növendékek hangversenye;
- Kodály Zoltán Népdaléneklési Verseny;
- Farsangi koncert.
- Tanévzáró ünnepség és koncert.

2008-ban készült el az iskola évkönyve önálló kerületi fennállásának 40. évfordulója alkalmából.

A zeneiskola könyvtára újabb lehetőséget jelent a hagyományok ápolásában. A szorosan vett szakmai elvárásokon túl (kottakölcsönzés, beszerzés, stb.), tevékenysége lehetővé teszi, hogy az alagsori olvasó-sarokban, a bejáratnál elhelyezett tárlókban, minden belépő csemegézhesen a hetente változó kínálatból. (Zeneszerzői életutak, hangszerismertető, „Büszkeségeink”, stb.) A díszteremben és a folyosókon elhelyezett zeneszerzői portrék, zsánerképek is a hagyományőrzést szolgálják.

Eszközellátottságunk megfelelő, lassan a helyiségünk lesz kicsi a nagy érdeklődéshez.

Pedagógiai programunkban nagy jelentőséget tulajdonítunk a könyvtárhasználat továbbfejlesztésének.

2.7.2. Pedagógiai-szakmai kapcsolatok:

- A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő kerületi közoktatási intézmények ---kerületi igazgatói munkaközösség
- Alapfokú művészetoktatási intézmények-----szakmai/igazgatói munkaközösségek
- Zeneművészeti szakközépiskolák
- Felsőoktatási intézmények

Egyéb hazai és nemzetközi szakmai/civil szervezetek:

- Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége
- Metronóm Közhasznú Kft.
- Zenetanárok Társasága
- Európai Hegedűtanárok Társasága (ESTA)
- Európai Zongoratanárok Társasága (EPTA)
- Józsefvárosi Zeneiskolai Alapítvány
- Oboás Társaság Alapítvány
- Varró Margit Alapítvány

Az iskolai könyvtár kapcsolatai:

- Könyvtárostanárok Egyesülete
- Zenei Könyvtárosok Szervezete
- Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtára és Zenei Gyűjteménye
- Zeneakadémia Központi Könyvtára
- Országos Idegennyelvű Könyvtár
- Országos Széchenyi Könyvtár

2.7.3. Oktatásirányítási, oktatásszervezési kapcsolatok:

- Emberi Erőforrás Minisztériuma
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
- Oktatási Hivatal
- Közoktatási Információs Rendszer

3. A HELYI TANTERV

3.1. Bevezető

Az alapfokú művészetoktatás 27/1998 (VI. 8.) MKM rendeletének 3/2011. (I. 26) NEFMI rendeletben megjelent átdolgozott tantervi programját a nevelőtestület helyi tantervként elfogadta és kiegészítésekkel illetve módosításokkal alkalmazza.

3.2. A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak:

Akkordikus tanszak: cimbalom, gitár, ütő

Billentyűs tanszak: zongora

Fafúvós tanszak: furulya, fuvola, klarinét, oboa

Kamarazene tanszak: kamarazene, zenekar, kórus

Vonós tanszak: hegedű, gordonka, nagybőgő

Vokális tanszak: magánének

Zeneismeret tanszak: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet

3.3. Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei

A zeneiskola Pedagógiai programja alapvetően meghatározza az iskolában folyó zene-, és művészetoktatás, valamint a személyiség-, és közösségfejlesztés cél-, és feladatrendszerét, a tehetség és képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek oktató-nevelő munkájának konkrét irányait, eszközeit, eljárásait.

A fenti célirány elemeit az intézményi minőségirányítási program koordinálja.

A minőségfejlesztési és minőségirányítási program megvalósításának kulcskérdése az egyes szaktárgyak, a képzés egészét érintő egyes modulok fejlesztése, amelyek külön-külön, s ugyanakkor egymással karöltve, globálisan járulnak hozzá a pedagógiai program célkitűzéseinek sikeres megvalósításához.

Az intézményi minőségirányítási program részletesen fogalmazza meg azt az intézkedési tervet, melynek eredményeképpen az egyes tanszakok vezetői és pedagógusai konkretizálhatják a fejlesztés főbb stratégiai pontjait. Minden tanszak más, így specifikus adottságait, elvárásait, nehézségeiket nem lehet általánosítani.

Az általános fejlesztés két fő eleme a személyi és tárgyi feltételek megléte. Ez egyrészt a pedagógusállomány szakmai felkészültségében, zenei, tárgyi tudásában, pedagógiai, pszichológiai rátermettségében, s főképp nyitottságában rejlik. Ugyanakkor az új módszerek és ismeretek elsajátítására irányuló igényességében, a továbbképzési programban való aktív részvételében is megmutatkozik.

A tárgyi feltételek folyamatos biztosítása, a hangszerpark felújítása, bővítése, az elavult eszközök mielőbbi kicserélése s szinkronja az egyes tanszakok központi kerettantervében kötelezően előírt feltételekkel, tanszakonként eltérő szükségletet mutat. A kötelező és folyamatosan szükséges eszközök beszerzése, a vásárlások megfelelő ütemezése és összehangolása jelenthet általános előrelépést a tanszakok fejlesztésében.

Az egyes tanszakok munkaközösségi célfeladata, hogy pontosan mérjék fel az adott tanszak tantárgyainak meglévő feltételrendszerét, s ennek tudatában értékeljék a tanszak s az egyes növendékek teljesítményét.

A 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendeletben meghatározott strukturális változások: a tanszakok/tantárgyak fogalmának, feladatainak új értelmezése, rövid-közép-hosszú távú tartalmi-működési változtatásokat/fejlesztéseket igényel. Ezek kidolgozása az újonnan értelmezett szakmai munkaközösségek feladata.

Billentyűs tanszak:

A billentyűs tanszak tantárgya a *zongora*. Évek óta a legnagyobb érdeklődés övezi, a legtöbb növendék ezen a hangszeren tanul. Növekszik azok száma, akik a jelentkezéskor még nem rendelkeznek saját hangszerrel, ami problémákat okoz, hiszen az otthoni gyakorlás hiánya nehezíti az előrehaladást. A zongoravásárlás vagy bérlés ilyenkor a hosszabb távú tanulás érdekében is elvárás.

A tantárgyat oktató tanárok (13 fő) mindannyian jól képzett, magas szinten tanító szakemberek, amit a felvételi illetve versenyeredmények, vizsgák és hangversenyek színvonala is mutat.

A hangszerállomány megfelelő, a rendszeres karbantartás sokat segít az állagmegóvásban.

Az utóbbi években két új hangszer beszerzésére került sor és a tanszak tervei között szerepel – a pénzügyi lehetőségek függvényében - további zongoravásárlás.

A telephelyeken lévő zongorákra, azok állapotának megőrzésére fokozott figyelmet fordítunk a lehetőségek szerint.

A kottaállomány illetve a hangzó anyag gyűjtemény kimondottan gazdag, mind a tanárok, mind a könyvtárostanárok állandó figyelemmel kísérik az új kiadványok megjelenését és gondoskodnak beszerzésükről.

Komoly segítséget jelent a növendékek számára a kölcsönzés, amely a jövőben is mindenkinek biztosított lesz.

A zongoristák alkalmanként önálló hangversenyeket szerveznek, erre továbbra is sor fog kerülni.

A következő években várhatóan több kolléga megy nyugdíjba. A tanszak zökkenőmentes működése érdekében kiemelt jelentőségű lesz az új kollégák kiválasztása.

Vonós tanszak:

A *hegedű* jelenleg a kevésbé népszerű hangszerek közé tartozik, vélhetőleg a megszólaltatás első nehézségei miatt is. A kezdeti erőfeszítések azonban meghozták az eredményt: a gyerekek felsőbb évfolyamokon már szép eredményekkel vizsgáznak. Az elmúlt évek alatt számos növendék nyert felvételt zeneművészeti szakközépiskolába vagy főiskolára és került zenei pályára.

Növendékek egy csoportja igen komoly sikereket ér el budapesti, országos, sőt külföldi versenyeken is, köszönhetően annak a kimagasló pedagógiai munkának, amit a tanszakvezető végez.

Évek óta sikeres rendezvény a *hegedűfesztivál*, amely az összes növendék találkozását, egymás meghallgatását és az együtt muzsikálás örömét jelenti. A fesztiválon természetesen a tanárok és a szülők is részt vesznek. Ezt a jövőben is szeretnénk megrendezni.

Célunk a hegedű további népszerűsítése hangszerbemutatók szervezésén keresztül, új módszerek alkalmazása (Színes húrok stb.), a növendékek megtartása magasabb évfolyamokon is, kamaráztatás, zenekar szervezése.

A *gordonka* tanításban szintén szép sikereket mondhat magáénak az iskola. A növendékek rendszeres szereplők iskolán kívüli helyszíneken is, többen kerültek zenei pályára, a versenyeken indulók kitűnő eredményeket érnek el.

Sokat és szívesen kamaráznak, akár a tanárral együtt is.

A *nagybőgőt* általában nagyobb növendékek választják, főleg mérete miatt, azonban nő a népszerűsége, reméljük a további jelentkezőket. Az idősebb tanulók tandíjat fizetnek, ami sokszor ellehetetleníti zeneiskolai tanulmányaikat, ezen igyekszünk őket a rendelkezésre álló lehetőségekkel (részletfizetés stb.) segíteni.

Komoly segítséget jelent a tanszaknak a *karbantartó* munkája.

A vonós hangszerek állapotának figyelemmel kísérése, javításuk, szükséges selejtezésük a hangszerkarbantartó rendszeres feladata.

Új hangszerek vásárlása – amelyre mindig szükség van - a rendelkezésre álló pénzügyi keretek függvényében valósulhat meg. A hangszereknél elsősorban a minőségre kell ügyelni.

A hangszerkölcönzés minden méretben lehetséges, a tanárok figyelemmel kísérik a hangszer váltás szükségességét is.

Fafúvós tanszak:

A gyerekek fúvós tanulmányaikat *furulyával*, mint előhangszerrel kezdik. A furulyát minden fafúvós tanár tanítja és az előmenetel függvényében döntenek a hangszer váltás időpontjáról.

Furulyát természetesen magasabb évfolyamokon is tanulhatnak a növendékek.

A fafúvós hangszerek között legnépszerűbb a *fuvola*. A zeneiskolában jelenleg 3 tanár tanítja.

Törekednek a kamarázásra, koncerteken gyakran szerepelnek a gyerekek ilyen formában is.

Évek óta megrendezésre kerül a fafúvós fesztivál illetve kortárs zeneszerzők műveinek bemutatása.

A *klarinét* szintén szívesen választott hangszer, versenyeredmények és zenei pályán való továbbtanulás fémjelzi.

Az *oboa* tanítása az elmúlt években kimagasló eredményeket hozott. Több növendék végzett országos verseny I. helyén és folytatta tanulmányait zenei pályán. Iskolánkban kerülnek megrendezésre az oboaversenyek illetve fesztiválok válogatói, köszönhetően a hangszer tanító kolléga kiváló szervező tevékenységének.

A hangszerállomány jó, a legtöbb növendék az iskolától kölcsönzött hangszerrel folytatja tanulmányait, amelyek karbantartását a szaktanárok felügyelik.

A fúvós hangszerállomány további javítása, új hangszerek beszerzése a rendelkezésre álló pénz függvénye.

Akkordikus tanszak:

A *gitár* az utóbbi évek egyik legkedveltebb hangszere. Általában többen jelentkeznek, mint amennyi hely van.

Gyakori és szívesen végzett tevékenység a hangszer karakterét hangsúlyozó kamarázás.

Az eredményes munkát nem csak a hangversenyek, szereplések és vizsgák, de a felvételiző növendékek száma illetve a versenyeredmények is jelzik.

A *cimbalom* az iskola egyik különleges színfoltja, hiszen budapesti vagy akár országos szinten is kevés helyen oktatják. Külön említést érdemel az a tény, hogy a hangszer tanító mindkét tanár a zenei élet rendszeres közreműködője itthon és külföldön egyaránt.

Sajnos a saját hangszer már nem is lehet elvárás magas ára illetve helyigénye miatt. Azok a gyerekek, akik nem rendelkeznek otthoni hangszerrel, a szabad helyek függvényében a zeneiskolában gyakorolhatnak. Mindezek ellenére a tantárgy szép sikereket mondhat magáénak, amit a versenyeredmények, a zenei pályán továbbtanuló növendékek száma és későbbi hivatásos zenészként való működésük is mutat.

Két éve nyílt lehetőség új hangszer vásárlására, amelyet az iskola egy fesztivál keretében avatott fel. A cimbalomterem felszereltsége, a páratartalom állandó kontrollja sokat segít a hangszerek állapotának megőrzésében.

A továbbiakban cél a cimbalom mind szélesebb körű népszerűsítése, új növendékek felvétele majd megtartása, a versenyeken való megmérettetés.

Az *ütő* szintén igen népszerű. Az iskola ütőterme jól felszerelt, sokféle hangszerrel ellátott, különleges atmoszférájú, amely elsősorban a tanár ízlését és szakértelmét dicséri. A hangversenyek szívesen látott/hallott vendégei az ütős növendékek és más tanszakok is gyakran kérik fel őket közreműködőként.

A közeljövőben tervezzük önálló ütős koncertek szervezését illetve a hangszerállomány bővítését.

Vokális tanszak:

A *magánéneket* szintén szívesen választják a növendékek. Mivel a tantárgy specialitása miatt a felvételt csak a mutálás befejezését követően javasolják, általában idősebb növendékek jelentkeznek.

A növendékek gyakori és népszerű vendégei a hangversenyeknek nem csak az iskolában, de külső helyszíneken is.

Törekszünk arra, hogy elsősorban 15-16 év körüli növendékeket vegyünk fel az állami támogatás miatt és az egyéni fejlődésük folyamatossága illetve eredményessége érdekében.

Zeneismeret tanszak:

A *szolfézs* nem csak zenei alapismeretek átadását jelenti, de a teljes zenei képzés hatékonyságát is növeli. A szolfézstanítás csoportos formában történik, amely gyakran kis közösségek kialakulását is eredményezi.

Szolfézs tantárgyat főtárgyként illetve a főtárgy mellett kötelező továbbá kötelezően választható tantárgyként tanulhatnak a növendékek.

A szolfézstanárok rendszeres kapcsolatban állnak a főtárgyat oktató kollégákkal, értekezleteken és más alkalmakkor konzultálnak a növendékekről.

Fontosnak tartják, hogy ne a kötelező jelleg domináljon, hanem mindenkor a zene kerüljön előtérbe.

A szolfézs az elvégzett 4. osztályig kötelező, azt követően kötelezően választható tantárgyat tanulnak a gyerekek.

Népszerű a *zeneirodalom-zenetörténet*, elsősorban a tárgyat oktató kolléga rendkívül sokszínű, különleges tanítási metódusának.

Új tantárgyként jelenik meg a *zeneismeret*, ez egyben a tanár számára is egyfajta megújulást jelenthet.

A tanszak általános fejlesztési tervei között szerepel a számítógépnek a tanításban történő átgondolt alkalmazása, a szolfézs lehetőségeinek tágabb értelmű kihasználása.

Kamarazene tanszak:

A *kamarazene*, mint főtárgy és mint kötelezően választható tantárgy népszerű a növendékek között, ami az együtt muzsikálás iránti igényt, a társas zenélés vágyát is tükrözi. Fontos, hogy a növendékek alkalmat kapjanak produkcióik bemutatására. Az iskola minden évben megrendezi ún. kamara-hangversenyét, amelyen a legkülönbélebb hangszer-összeállítások is megjelennek.

Az *énekkar* főleg a lányok számára vonzó, de minden évben jelentkeznek fiúk is, persze a mutálástól függően. A tanár a mindenkori növendék-összetételnek megfelelően választ anyagot. Szívesen szerepelnek a gyerekek hangversenyeken is, ezt a lehetőséget jól ki lehet használni a pódiumra lépés segítése érdekében.

A *zenekar* egyelőre inkább kezdeményezés, kisebb növendékekből áll, bár ők gyakran lépnek fel különféle koncerteken iskolán kívül is. Céljaink között szerepel egy nagyobb létszámú zenekar megalakítása és működése.

Említést érdemelnek a *korrepetitorok*, akik munkájukkal segítik mind a főtárgy tanárok, mind a növendékek munkáját.

Minden tanszak tanárai számára az elkövetkező években is rendszeressé tesszük a szakmai konzultációkat, segítjük és elvárjuk a továbbképzéseken/versenyeken történő részvételt.

A főtárgyi képzés struktúrája						
EGYÉNI KÉPZÉS		A tagozat 2x30 perc			B tagozat 2x45 perc	
(2)+6+4 évfolyamon	Képzés	Előképző	Alapfok	Továbbképző	Alapfok	Továbbképző
zongora	12 év	2	6	4	5	4
hegedű	12 év	2	6	4	5	4
gordonka	12 év	2	6	4	5	4
gitár	12 év	2	6	4	5	4
cimbalom	12 év	2	6	4	5	4
furulya	12 év	2	6	4	5	4
fuvola	12 év	2	6	4	5	4
klarinét	12 év	2	6	4	5	4
oboa	12 év	2	6	4	5	4
ütő	12 év	2	6	4	5	4
(1)+4+4 évfolyamon						
nagybőgő	9 év	1	4	4	3	4
(1)+6 évfolyamon						
magánének	7 év	1	6	-	5	-
CSOPORTOS		A tagozat 2x45 perc			B tagozat 2x45 perc	
KÉPZÉS						
Szolfézs	12 év	2	6	4	4	4
Zenetörténet-						
zeneirodalom	6 év	-	2	4	-	-
Zeneelmélet	6 év	-	2	4	-	-
Kamarazene	6 év	-	2	4	-	-

Egyéni foglalkozásban 1-3 fő vehet részt (CXC. törvény 29. § (1) .

A csoportos oktatásban résztvevők létszámát a Köznevelési törvény 4. melléklete szabályozza.

Előképző: min. 6, átlag 8, max. 15 fő
Szolfézs: min. 6, átlag 8, max. 15 fő
Zeneelmélet: min.6, átlag 8, max. 15 fő
Zenetörténet-zeneirodalom: min 6, átlag 8, max. 15 fő
Kamarazene: 2-10 fő
Zenekar, kórus: 10 főtől

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár) tantárgyak és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Korrepetíció ideje az A tagozaton:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

Ek.1.–2. és 1.évfolyam 5 perc

2–3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

Korrepetíció ideje a B tagozaton:

Hangszeres tanszakok:

2. évfolyam 15 perc

3–4. évfolyam 20 perc

5. évfolyamtól 25 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben minimum 30 perc

A kötelező tárgyi képzés struktúrája						
EGYÉNI KÉPZÉS						
KÖTELEZŐ TÁRGY						
SZOLFÉZS	Képzés	Előképző	A tagozat 2x45 perc		B tagozat 2x45 perc	
			Alapfok	Továbbképző	Alapfok	Továbbképző
<i>(2)+6+4 évfolyamon</i>	12	2	4	-	4+2 (*)	4(**)
<i>(1)+4+4 évfolyamon</i>	9	1	4	-	4	4(**)
<i>(1)+6 évfolyamon</i>	5	1	4	-	4	-
KÖTELEZŐEN						
VÁLASZTHATÓ						
minden képzésben						
SZOLFÉZS (2x45 perc)	-		5. évfolyamtól	4	-	-
ZENEISMERET (2x45 perc)	-		5. évfolyamtól	4	-	-
ZENETÖRTÉNET-						
ZENEIRODALOM (2x45 perc)	-		5. évfolyamtól	4	-	-
ZENEELMÉLET (2x45 perc)	-		5. évfolyamtól	4	-	-
KAMARAZENE (2x45 perc)	-		5. évfolyamtól	4	-	-
ZENEKAR (2x45 perc)	-		5. évfolyamtól	4	-	-
KÓRUS (2x45 perc)	-		5. évfolyamtól	4	-	-
ZONGORA (1x30)	-		-	-	2 (***)	4 (***)
VÁLASZTHATÓ						
minden képzésben						
MÁSODIK						
HANGSZER (1x30 perc)	-		2	4	2	4
ZENETÖRTÉNET (1-2x45 perc)	-		6	4	6	4
HANGKÉPZÉS (1x30 perc)	-		6	4	6	4
KAMARAZENE (1-2x45 perc)	-		6	4	6	4
ZENEKAR (1-2x45 perc)	-		6	4	6	4
KÓRUS (1-2x45 perc)	-		6	4	6	4
(*)= Középfokú zenei továbbtanulásra készülő növendék esetén (**)= Felsőfokú zenei továbbtanulásra készülő növendék esetén (***)=Zenei továbbtanulás esetén egyéni elbírálás alapján - kérelemre - korábban is elkezdhető.						

A tanuló joga, hogy a Pedagógiai Program keretei között válasszon a tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusok között (2011. évi CXCV. tv. 46 § (6) b)).

A tanuló e jogát a tanulócsoporthelyeinek figyelembevételével gyakorolhatja indokolt esetben az igazgató döntése alapján.

Új tanszak/tantárgy illetve pedagógusválasztásra legfeljebb tanévváltáskor kerülhet sor írásban beadott kérvény és megfelelő indoklás alapján.

3.4.A tanulói jogviszony

3.4.1.Létesítése

A zeneiskolába speciális képességvizsgálat alapján iratkozhatnak be a gyerekek. A felvételnél figyelembe kell venni, hogy a gyermeknek joga, hogy alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében (46.§ (3) a)).

A képességvizsgálat szempontjai:

- Előkészítő: hallás, ritmusérzék, tiszta éneklés
- Hangszer: előkészítő eredményes elvégzése és/vagy hallás, ritmuskészség, manuális készség, memória, fizikai adottság
- Magánének: az előbbieken kívül kottaolvasási készség, fiziológiai, életkori adottság

A jelentkezés alapján felvételt nyert növendékek egy része az előkészítő évfolyamaiba iratkozik be. Az alapfok 1. osztályába jelentkező növendékek szaktanárokból álló bizottság javaslata és az intézmény igazgatójának döntése alapján kezdenek el hangszeres tanulmányaikat.

A növendékek felvételi meghallgatása májusban és szeptember 1. hetében történik a zeneiskola központjában. A felvételi hirdetményt kifüggesztjük az iskolában és megjelentetjük a „Józsefváros” című lapban.

A felvételi tájékoztatóban felhívjuk a figyelmet arra, hogy az intézményben tankötelezettség nem teljesíthető.

A zeneiskola internetes honlapjáról –[www. jozeneiskola. hu](http://www.jozeneiskola.hu)- is tájékozódhatnak a zenetanulás iránt érdeklődő diákok/szülők.

A felvételi eredményéről a szülőt írásban kell értesíteni. A fel nem vett tanulót irányíthatjuk más hangszerre (esetleg előkészítőbe) vagy várakozó listára kerülhet.

A zongora tanulását választó növendékeknél előnyben részesülnek azok, akiknek van hangszerük. Amennyiben a szülők 1 év türelmi idő leteltével nem tudnak a gyermekük eredményes felkészüléséhez nélkülözhetetlen hangszert vagy legalább rendszeres gyakorlási lehetőséget biztosítani, más hangszerre irányítjuk.

3.4.2. Vendégtanulói jogviszony

A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló a vendégtanuló jogviszonya létesítésének engedélyezésére a vele jogviszonyban álló iskola igazgatójának nyújtja be írásbeli kérelmét.

A tanulóval jogviszonyban álló iskola igazgatója a benyújtott kérelemről meghozott döntéséről értesíti a tanulót, szülőt, valamint a vendégtanulói jogviszonyt létesítő intézmény vezetőjét.

A vendégtanuló teljesítményének értékelését a fogadó iskola végzi és írásban értesíti a tanulóval jogviszonyban álló iskolát.

Az igazgató a tanulót kérelmére - kiskorú esetén a szülő kérelmére - felmentheti a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi (55.§ (1)).

3.4.3.A tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszony (53.§.(2) f), ha

f) kiskorú tanuló esetén a szülő vagy a nagykorú tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad az iskolából, a bejelentésben megjelölt napon, továbbá az utolsó alapfokú évfolyam utolsó napján, ha a tanuló nem tesz művészeti alapvizsgát, valamint az utolsó továbbképző évfolyam záróvizsga letételének napján, ha a tanuló nem tesz záróvizsgát, az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján és ha tanuló tanulói jogviszonyát – a tanköteles tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján. 53. § (2) h).

(3) A (2) h) pontban foglaltrendelkezés nem alkalmazható, ha a tanuló hátrányos helyzetű.

3.4.4. A tantárgy-és pedagógusválasztás szabályai

A tanuló joga, hogy a pedagógiai program keretei között válasszon a választható tantárgyak, foglalkozások között. A választott tantárgy szaktanárát az iskola szabad kapacitásának függvényében az igazgató határozza meg.

Tantárgy illetve nagyon indokolt esetben pedagógusváltásra kizárólag új tanévben kerülhet sor.

3.4.5. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének keretei

A csoportbontások szervezésére az egyes évfolyamok létszámát valamint az érvényes köznevelési törvény előírt csoportlétszámait figyelembe véve kerül sor.

3.4.6.A felvétel és átvétel helyi szabályai

Felvétel:

A zeneiskolába a jelentkezési lap kitöltésével valamint eredményes képességvizsgálat útján iratkozhatnak be a növendékek. A felvételi eljárás rendjét az igazgató határozza meg.

A felvételi meghallgatásokat májusban illetve az üresen maradt helyekre szeptember első hetében tartjuk. A felvett növendékeket az iskola írásban értesíti.

A beiratkozás a titkárságon történik a térítési díj egyidejű befizetésével.

Új tanuló felvételéről az igazgató dönt a felvételi bizottság javaslatát és az engedélyezett tanulói létszámot figyelembe véve. A tanulók osztályba sorolására a felvételi vizsgán nyújtott teljesítmény alapján a felvételi bizottság tesz javaslatot.

A hangszeres és a kötelező/kötelezően választható tantárgy osztályba sorolása eltérhet egymástól.

Átvétel:

A minősített alapfokú művészeti iskola által kibocsátott bizonyítvánnyal rendelkező növendék a tantestület határozata szerint folytathatja tanulmányait.

3.5. Az iskola magasabb évfolyamára lépésének feltételei, a tanulmányok alatti vizsgák

A Józsefvárosi Zeneiskola egyéni és csoportos foglalkozásain részt vevő növendékeit a szaktanárok folyamatosan értékelik.

Az értékelés több elemből tevődik össze, s a művészetoktatás speciális jellegéből adódóan – közvetlenebb, konkrétabb, tényszerűbb, alaposabb, mint más iskolatípus esetében. A zeneiskolában a pedagógus egyéni foglalkozás formájában dolgozik növendékével, s a csoportos foglalkozások nagy része is alacsonyabb létszámmal dolgozik, mint más, közismereti iskolatípusok osztálylétszámai.

Az értékelés számtalan módja közül az általánosan elfogadott módszer az osztályzás.

Az osztályzás a szaktanár egyéni gyakorlatának megfelelően, rész jegyek (egy-egy produkció értékelése, órai munka, bármely részfeladat megoldása) vagy havi jegy formájában kerül bejegyzésre a zeneiskolai tájékoztató füzetbe, valamint a naplóba.

A félév és a tanév végén a tanuló munkáját az előírt és teljesített követelmények alapján osztályozzuk. Félévkor a tanár értékeli, év végén pedig vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról a növendék.

A tanév végi vizsga a növendék részére kötelező, annak nem teljesítése a tanulói jogviszony megszüntetését vonja maga után, kivéve, ha a tanuló a vizsgáról való távollétét szakorvosi igazolással dokumentálja.

A félévi és év végi osztályzat nem egy teljesítmény minősítése, hanem az egész értékelendő tanítási ciklus tanulói munkáját, előrehaladását tükrözi.

Az iskola felsőbb évfolyamába lépés feltétele, a központi kerettanterv adott évfolyamaira lebontott minimális követelmények teljesítése.

A tanuló részére kérelemre engedélyezhető egy vagy több évfolyam megismétlése, abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne.

Igazolt mulasztások és/vagy egyéb méltányolható okok miatt a követelményszint alatt teljesítő tanulóknak - szülői kérésre - zeneiskolai tanulmányaik során egy alkalommal lehetőség adunk az évfolyam folytatására.

Tanulmányi eredmények nem teljesítése miatt egy alkalommal az évfolyam szintén megismételhető.

A zeneiskolás növendék az alapfok végén – a jogszabályban meghatározottak szerint szervezett – művészeti alapvizsgát, a továbbképző osztályok végén – művészeti záróvizsgát tehet. (71.§ 8.)

3.5.1. Művészeti alap-és záróvizsga követelményei

ALAPVIZSGA

Az alapvizsga írásbeli és szóbeli (elméleti), valamint gyakorlati (hangszeres) vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Szolfézs kötelező tárgy 4. osztály végén

- írásbeli teszt

maximum 45 perc

A szóbeli vizsga tantárgyi és időtartama:

Szóbeli vizsgát tesz a növendék a kötelezően választott szolfézs/zeneelmélet/zeneirodalom/kórus illetve kamarazene tárgyból a 6. osztály végén

- szóbeli

maximum 20 perc

A gyakorlati vizsga tantárgy és időtartama:

- főtárgy

maximum 25 perc

ZÁRÓVIZSGA

A záróvizsga írásbeli és szóbeli (elméleti), valamint gyakorlati (hangszeres) vizsgarészből áll.

Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Komplex zenei ismeretek a zeneiskolai tanulmányok befejeztével
- írásbeli teszt maximum 45 perc

A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

Komplex zenei ismeretek a zeneiskolai tanulmányok befejeztével
- szóbeli maximum 20 perc

A gyakorlati vizsga tantárgy és időtartama:

- főtárgy maximum 20 perc

A szóbeli és gyakorlati vizsgákat a növendék három tagú bizottság előtt abszolválja, amelynek tagjai között legalább egy, a hangszeret oktató tanár van.

3. 6. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Az alapfokú művészetoktatás profiljából adódóan, a növendék folyamatosan számol be az elsajátított ismereteiről, s óráról-órára ad számot fejlődéséről, készségeiről, így a szaktanár számára a folyamatos órai munka biztos támpont a növendék előrehaladásának pontos megítélésében.

Az órai munka napi kontrollja mellett a beszámoltatási lehetőségek számtalan módja nyílik a tanulói teljesítmények mérésére, mely szervesen hozzá kapcsolódik a tanuló zenei előrehaladásához, előadókészségének fejlődéséhez.

A tanév során tanszaki hangversenyek, kerületi hangversenyek, közös órák, meghallgatások, év közbeni vizsga alkalmával nyílik mód a számonkérésre, míg a tanév végén főtárgyból kötelező év végi zártkörű vizsgára kerül sor vizsgabizottság előtt.

Esetenként a vizsga hangverseny formájában is szervezhető.

A számonkérés, beszámoltatás fontos didaktikai követelménye, hogy egy-egy számonkérési forma ne legyen kizárólagos. A fenti alkalmaknak folyamatos, tanévre, ill. az adott tanítási ciklusra arányosan elosztott követelményrendszerre

kell épülnie. Csak így lesz a növendék teljesítménye kiegyensúlyozott, s így lesz reálisan és folyamatosan mérhető zenei előrehaladása.

A kötelező elméleti tárgyak tanítása szintén specifikus az alapfokú művészetoktatási intézményekben. Itt az írásbeli beszámoltatás más jellegű számonkérési struktúra, mint a közismereti iskolákban, ahol az írásbeli beszámoltatási forma szinte minden esetben a megszerzett, otthon megtanult tudásanyag mérésére szolgál.

A zeneiskolában az írásos munka a zenei írás-olvasás készségének folyamatos fejlesztésére szolgál, amely nagyrészt csak tanárral együtt végezhető készségfejlesztési eleme az elméleti óráknak. Így e beszámoltatási, és szervesen hozzákapcsolódó készségfejlesztési gyakorlatot az iskola helyi tanterve - a törvény 48.§ ajánlása kapcsán - nem szabályozza, hanem a tanmenetek alapján, az óravezető szaktanár hatáskörébe rendeli.

A tanév során megszerzett készségek mérésére a tanév végén az elméleti tantárgyból írásbeli beszámolót írnak a tanulók. Vizsgaelnök jelenlétében összefoglaló órán adnak számot a tanév során elsajátított tudásszintjükéről. Ez szintén feltétele a magasabb osztályba lépésnek.

3.6.1. A tanulói értékelés formái

Kötelező beszámoltatási forma

- Év végi beszámoló/vizsga vizsgabizottság előtt (főtárgy)
- Összefoglaló óra vizsgaelnök jelenlétében (kötelező tárgy)
- Felmérő dolgozat (kötelező tárgy)

Lehetséges beszámoltatási forma

- Közös óra
- Meghallgatás
- Hangverseny
- Év közbeni vizsga (nyilvános vagy zártkörű)

3.6.2. A tanulói értékelés szempontjai

- Évközi, órai munkában nyújtott teljesítmény és aktivitás
- Kitartás és szorgalom
- Felkészülés és szereplés
- Vizsga produkció

Alapkövetelmény, hogy életkorának és egyéni képességeinek szintjén legyen képes a tanuló stílusosan, értelmesen és kifejezően megszólaltatni a zenei anyagot.

3.6.3. A tanulók értékelésének és minősítésének részletezése

Szöveges értékelés

- Szolfézs előképző és HEK: kiválóan megfelelt (5)
jól megfelelt (4)
megfelelt (3)
nem felelt meg (1)
- Kamarazene főtárgy,
- Zenekar, kórus kötelező/melléktárgy: kiválóan megfelelt (5)
jól megfelelt (4)
megfelelt (3)
nem felelt meg (1)

A fő- és kötelező tárgyi érdemjegyek a térítési díj és a tandíj megállapításánál meghatározóak, a szorgalom jegyek ebből a szempontból nem számítanak.

Adható érdemjegyek:

- 5 (jeles): Az osztályzatnak megfelelő tudásszintű, fejlődésében kiegyensúlyozott, fogékony és muzikális, szerepléseken megbízható.
- 4 (jó): anyagvégzése 80 %-os, muzikalitása részben tanári ráhatású, biztonsága nem tökéletes, viszonylag jó szereplő.
- 3 (közepes): Fejlődése változékony, osztálya minimum követelményét végzi el, tisztességesen korrekt, de nem tehetséges produkciót nyújt, megbízhatatlan szereplő.
- 2 (elégséges): Osztálya minimum követelményét sem teljesíti, együttműködésre képtelen.
- 1 (elégtelen): A zeneiskolai gyakorlatban alig fordul elő, akkor is többnyire kötelező tárgyból. Ebben az esetben a tanuló 1 alkalommal javítóvizsgát tehet.

„A” és „B” tagozaton az elvárások különböznek, ez az osztályzatokban is tükröződik.

Adható szorgalom jegyek:

- 5 (példás): Osztályzatot kaphat az a tanuló, aki képességeihez, tehetségéhez mérten tanul, rendszeresen, pontosan készül feladataira, érdemjegyei megfelelnek a képességeinek.
- 4 (jó): Osztályzatot kaphat az a tanuló, aki képességeihez, körülményeihez képest jól teljesít, érdemjegyei megközelítik a képességeit.
- 3 (változó): Osztályzatot kap az a tanuló, akinek tanulmányi eredményei jelentősen elmaradnak a képességeitől. Tanulásában csak ritkán tanúsít erőfeszítést, kötelességeit csak figyelmeztetésre és erős ráhatásra teljesíti.
- 2 (hanyag): Osztályzatot kap az a tanuló, aki rendszeresen készületlen, munkája megbízhatatlan, kötelességeit figyelmeztetésre sem teljesíti.

Három alkalmat meghaladó igazolatlan mulasztás esetén „változó”-nál jobb minősítés nem adható.

3.6.4. Javítóvizsga

Kötelező tárgyból a tanév végén kapott elégtelen osztályzat esetén a tanuló szeptember első 2 hetében javítóvizsgát tehet.

A javítóvizsga napját az igazgató határozza meg. Az időpontról és a javítóvizsgával kapcsolatos tudnivalókról a tanulók szüleit értesíteni kell. Ha a tanuló a javítóvizsga napján nem jelenik meg, vagy a javítóvizsgán nem felelt meg, tanulói jogviszonya megszűnik. A javítóvizsga nem nyilvános és nem ismételhető meg.

3.6.5. Összevont beszámoló

Rendkívüli haladás esetén a szaktanár javaslata és a tanszakvezető véleménye alapján az igazgató engedélyezheti 2 vagy több osztályból. A beszámoló anyag 2/3 részben a magasabb osztály anyagából álljon

3.6.6. A tanulók tudásszintjének időszakos mérése

A tanulók tudásszintjének mérését az egyes tanszakok munkaközösségének éves munkaprogramban meghatározott szempontjai szerint végezzük.

3.6.7. Jutalmazás

A tanulók jutalmazására a tanévzáró ünnepélyen kerül sor kiemelkedő szorgalom, kiváló tanulmányi előrehaladás valamint az iskola által szervezett rendezvényeken történő közreműködés alapján.

3.7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen:

- a művészetoktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a teljesítmények értékelése,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybe vétele,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az iskola minden növendékére érvényes a diszkrimináció tilalma: a faji, vallási, kisebbségi hovatartozás vagy fogyatékoság miatt senkit semmilyen megkülönböztetés nem érhet.

A szociálisan hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségének biztosítása:

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók mentesülnek a térítési díj fizetése alól.
- A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók a tanév elején kérvényezhetik a térítési díj mérséklését illetve a részletfizetési lehetőséget. A kérvényeket az iskola igazgatója bírálja el.
- A zeneiskola bizonyos hangszereknél biztosítja a kölcsönzési lehetőséget.
- A zeneiskola minden növendéke a tanulói jogviszony fennállása alatt beiratkozhat az iskolai könyvtárba és igénybe veheti annak összes szolgáltatását. Rendelkezésre állnak a zeneiskola oktatáshoz kapcsolódó egyéb eszközei is.

3.8. Az alkalmazott tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A kiválasztás alapvető szempontja, hogy a zenei anyag maximálisan segítse a tanuló zenei fejlődését.

A kottaanyag tartalmazza a növendék életkorához igazodó, a tudásszintbe épülő előadási, technikai, stiláris elemeket.

A tantervi programok tartalmazzák az egyes hangszerek évfolyamaira javasolt irodalmat, amelyből a tanár a növendék adottságainak megfelelően választhat. Figyelembe vesszük a választott kották beszerezhetőségét és árát. Az elmélet tárgyak kotta- és tankönyv kiválasztásánál szintén a tantervi programok irányadók.

A zeneiskola könyvtárának fejlesztésénél egyes kölcsönözhető alapoktatók, hangszeres- és énekes iskolák megfelelő példányszámú biztosítása alapvető szempont.

A könyvtár az alapfokú művészetoktatás tantervi programjaiban, valamint az iskola helyi tantervében megjelölt zenei irodalom illetve szakirodalom mellett nagy hangsúlyt fektet egyéb zeneművek és zenei tárgyú kiadványok beszerzésére is.

3.9. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke (20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről 2. sz. melléklet).

Az intézmény a fenntartó kérésére több változatban elkészítette a kötelező/minimál eszközök jegyzékét, ill. a beszerzés ütemezését három időszakra. Jelen állapot szerint a kötelező eszközök –mennyiségi mutatók tekintetében- rendelkezésre állnak.

Az elmúlt években nagy értékű beruházásokra elsősorban pályázati úton nyílt lehetőség, a fenntartó illetve az intézmény által állami támogatás formájában illetve az Oktatásért Közalapítvány segítségével.

A pályázati pénz 2009-ben új cimbalom, 2010-ben új zongora vásárlását tette lehetővé.

A tanulólétszám 30 százalékában, az egyes tanszakokon rendelkezésre állnak a kölcsönözhető, és a tanított hangszerek egyes darabjai. Vonós hangszereknél egyes méretekből időnként hiány van, ezen igyekszünk segíteni.

Állandó feladat a hangszerállomány minőségének javítása, az elhasználódott darabok javítása, selejtezése, cseréje. Az iskolában közalkalmazotti jogviszonyban dolgozó két hangszerész kolléga (zongora- és vonós) munkája segít a hangszerek folyamatos karbantartásában.

A hangszertartozékok (fúvós, vonós, pengetős, stb.) évenkénti beszerzésére folyamatosan sor kerül.

A telephelyeken (általános iskolákban) működő tagozatokon szükséges eszközök elhelyezése és biztonságuk problematikus, ezért ott vannak hiányosságok. (Pl. zongoraszéket csak zárható szekrényben tudunk tárolni, ami plusz költség, plusz helyigény, az audiovizuális eszközökről nem is szólva).

A mennyiségen túl, a továbbiakban a telephelyeken is az eszközök minőségének javítása a cél.

A tanulólétszámhoz szükséges egy, a jelenleginél (max. 100 fő) nagyobb hangversenyterem biztosítása, amelyre javaslatot tettünk a kötelező eszközök beszerzéséhez kért adatok között. Esetenként ezt helységréssel oldjuk meg, pályázati és egyéb (saját/alapítványi) költséggel.

3.10. A zeneiskola egyéb tevékenységei, tanórán kívüli foglalkozások

Az alapfokú művészeti iskolában az adott művészeti ág céljának megfelelő művészeti csoport, énekkar, működhet, továbbá tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, rendezvény, művészeti tanulmányi kirándulás szervezhető (29. § (2)). Az intézmény sokoldalúan gondoskodik a tanulók zenei fejlődésének biztosításáról és bemutatásáról is. Immár hagyományosnak tekinthető programok szervezésével a tanulók, szülők, kollégák és érdeklődők között kialakult alkotó kapcsolat palettája egyre újabb színekkel gazdagodik.

Iskolánkban 20 éve szervezünk nyári zenei tábort az ország különböző településein.

Szabadidő szervezőnk tevékenysége (vendégszereplések, kirándulások, tanulmányi kirándulások, színházlátogatások, stb.), párosulva a főállásban, teljes munkaidőben alkalmazott könyvtáros tanár kolléga szakavatott, lelkes, gyermekközpontú és ötletgazdag munkájával, tovább erősíti a Józsefvárosi Zeneiskola eddigi szellemiségét, arculatát.

Irányadó jogforrások

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

229/2012.. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és névhasználatáról

A közalkalmazottak jogállásáról szóló többször módosított 1992. évi XXXIII. törvény (KJT)

2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről

202/2012. (VII. 27.) Kormányrendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól

2003. évi CXXV, törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról